

ОЦІНКА ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ БУГАЇВ СПОРІДНЕНОЇ ГРУПИ ГЕРКУЛЕСА 17890 В НОВОМУ ТИПІ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ

Бугай Геркулес англєрської породи належить до генеалогічної групи Цируса 16497. Він об'єднує самостійну гілку цієї групи. Його мати по восьмій лактації дала 6271 кг молока жирністю 4,97% (312 кг молочного жиру), мати батька — відповідно 6620 кг і 4,65% (310 кг).

Група Геркулеса розвивається переважно через нащадків двох його синів — Радія 19813 і Рубіна 19878. Від Радія отримано 23 синів, 16 онуків, 20 правнуків, 13 праправнуків. У Рубіна було 12 синів, 5 онуків, 9 правнуків і 11 праправнуків.

Надої жіночих предків бугаїв нащадків родинної групи Геркулеса сягають 6–8 тис. кг молока із жирністю, вищою від стандарту на 0,5–1,3%.

У племзаводах «Зоря» Білозерського та ім. Кірова Скадовського районів Херсонської області оцінено за якістю нащадків 16 бугаїв цієї групи. Поліпшувачами жирності молока виявили 9 (56,0%), надою — 6 (37,5%) і за комплексом ознак — 6 (37,5%) плідників (таблиця).

Характерною особливістю нащадків нової групи є підвищена жиромолочність. За кількістю молочного жиру корови значно перевищують вимоги стандарту, передбачені Положенням по апробації селекційних досягнень.

В основу замовного добору при отриманні продовжувачів цієї групи був покладений принцип закріплення і подальшого розвитку жиромолочних якостей та надою. Так, показники надою матерів і матерів батьків п'ятої генерації, які відбирались для селекції, перевищували не тільки ці показники у матерів і матерів батьків I і II поколінь, але й самого родоначальника. Тому і продуктивність нащадків із збільшенням генерацій не знижується, а зростає. Якщо за першу лактацію надої корів I генерації прийняти за 100%, то по другій, третій і четвертій генераціях

© І.І. Салій, І.О. Мокєєв, О.Г. Ковалик,
О.С. Мокєєв, 1999

Молочна продуктивність дочок бугаїв-плідників спорідненої групи Геркулеса 17890 нового типу червоної молочної худоби (за вищу лактацію)

Ключа бугаїв, інв. №	Ступінь споріднено- сті	n	Надії, кг		Жир, %		Жива вага, кг		± порівняно з ровесницями		Категорія
			M ± m	Cv	M ± m	Cv	M ± m	Cv	надій	жир	
Радій 19813	син	147	4811±101	25,4	3,99±0,064	16,6	485±7,3	17,8	90	0,19	B1
Рубін 19878	син	121	4867±94,7	21,6	4,01±0,027	7,4	518±4,5	9,5	60	0,10	B2
Ручей 0217	вук	35	5180±168	18,3	4,27±0,06	8,7	502±7,7	8,8	235	0,21	A3B1
Мускат 0166	вук	20	4957±302	27,2	4,08±0,07	7,6	503±9,9	8,8	245	0,04	A3B3
Принц 0973	вук	33	5178±157	17,4	4,09±0,06	5,6	518±7,2	7,6	210	0,06	A3B3
Раствор 0231	вук	52	5262±164	24,6	4,21±0,05	9,0	491±6,7	10,3	480	0,16	A1B1
Заветний 083	вук	106	5253±117	22,9	3,93±0,03	7,8	536±6,7	9,6	495	0,20	A1B1
Сокол 0617	правнук	55	5352±179	25,1	4,03±0,082	15,3	493±11,7	17,6	437	-0,08	A2
Буран 0535	правнук	33	5682±1205	21,2	4,08±0,23	5,6	508±49,8	9,6	561	-0,03	A1
Каспій 0529	правнук	30	5807±223	21,1	4,06±0,236	5,8	514±59,6	11,6	448	-0,05	A1
Зевс 0121	праправнук	23	5334±278	24,7	4,05±0,036	4,3	510±10,4	9,1	-10	0,0	НЕЙТР.
Шмільний 0267	вук	33	5214±212	23,4	3,93±0,043	6,4	531±9,7	7,6	346	0,04	A2B3
Сатурн 0241	вук	6	4676±536	28,1	4,20±0,14	8,2	488±22,6	11,3	3	0,24	B1
Богатир 0895	правнук	116	5287±114	23,2	4,03±0,018	4,8	502±4,7	9,1	120	0,0	НЕЙТР.
Кандлер 1197	праправнук	54	5250±146	20,6	4,03±0,015	2,7	495±6,2	6,8	70	0,0	НЕЙТР.
Квіток 0635	правнук	5	4829	-	3,97	-	506	-	0,0	0,01	НЕЙТР.

вони збільшилися відповідно на 8,3; 17,6; 23,7% і за молочним жиром — на 9,6; 21,2; 27,0%. По вищій лактації ріст надою по генераціях становив відповідно 5,7; 10,5 і 7,1% і за молочним жиром — 5,0; 10,0 і 6,5%.

Найбільше високопродуктивних корів (5–7 тис. кг) одержано від бугаїв Заветного 083 (28 голів), Радія 19813 (22 голови), Богатиря 0895 (33 голови), Раствора 0231 (18 голів), Сокола 0517 (21 голова).

Корови створюваної лінії мають високу скороспілість. Вони розтелились у 27,5-місячному віці, а їх ровесниці — на 15 днів пізніше. Причому перші при отеленні мали живу масу в середньому на 7 кг більшу (462 і 455 кг).

Кращі поєднання господарськи корисних ознак за вищу лактацію отримано при внутрілінійному розведенні (170 голів, надій — 5920 кг, жир — 4,01%, молочний жир — 237 кг, жива маса — 520 кг) та при поєднанні нащадків Геркулеса з коровами спіддених груп Кадета 1314 (9–5944 кг, 4,07%, 242 кг і 534 кг), Корбітця 16496 (6–6107 кг, 4,09%, 250 кг, 537 кг), Фрема 17291 (12–5399 кг, 4,0%, 216 кг і 517 кг), лініями Візита КГН-26 (24–5620 кг — 3,84% — 216 кг і 508 кг), Тріо 15409 (28–5716 кг — 4,15% — 237 кг і 528 кг), Казбека ЗАН-60 (60–5450 кг — 3,98% — 217 кг і 534 кг), Ладного КМН-179 (69–5489 кг — 3,99% — 219 кг і 533 кг).

Коефіцієнти мінливості надою у корів родинної групи Геркулеса коливаються в межах 11,1–22,8%, за жиром — 3,7–9,3% і живою масою — 5,8–12,2%.

За характером спадкової передачі своїх якостей нащадкам найбільш препотентними були бугаї Мускат 0165, Принц 0973, Буран 0585, Зевс 0121, Рубін 19878 і Сокіл 0517.

Використання гомогенного підбору при виведенні лінії Геркулеса дало можливість поліпшити корелятивні зв'язки надою та жирності молока. У цьому відношенні особливо цінними були бугаї Раствор 0231, Буран 0585, Мускат 0165, Радій 19813 і Рубін 19878 ХСН-1229.

Усе це свідчить про високу племінну цінність худоби родинної групи Геркулеса, її придатність до умов промислового виробництва молока і можливість широкого використання в селекційному процесі при розведенні нового типу червоної молочної худоби.

*Інститут тваринництва степових районів
ім. М.Ф. Іванова «Асканія-Нова» УААН*